

Ο ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Ἡ Κυβέρνησις προπαρασκευάζει τὸν νέον προϋπολογισμόν, τὸ δὲ ἔλλειμμα προοιωνίζεται ὑπὸ τοῦ «Ν. Ἀστεως» εἰς ἑξῆς ἑκατομμύρια. Καὶ ἡ ἐφημερίς αὕτη ἐρωτᾷ πόθεν θὰ καλυφθῆ, ἐκφράζει δὲ καὶ τὴν ἐλπίδα ὅτι δὲν εἶνε ἀδύνατον νὰ καλυφθῆ ἐὰν ἡ Κυβέρνησις τοῦ κ. Αἰλιγιάννη ἐφαρμόσῃ εἰλικρινῶς τὸ οἰκονομικόν της πρόγραμμα.

Ἡμεῖς ἀμφιβάλλομεν ὅτι καμμία ποτὲ Κυβέρνησις θὰ δυναθῆ νὰ παρουσιάσῃ τίμιον καὶ πρὸς τὰ ἀληθῆ μόνον συμφέροντα τοῦ Κράτους προσηρμοσμένον προϋπολογισμόν ἐφ' ὅσον τὸ πολιτεύεσθαι ἐν Ἑλλάδι ἐξασκεῖται κατὰ τὰς γνωστὰς μεθόδους. Διότι συνήθεια ἐπεκράτησε λεγεῶνες ὀλόκληροι τῶν ἐλλήνων ψηφοφόρων ν' ἀποβλέπουν μόνον καὶ μόνον εἰς τὴν ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ λείαν. Διτιῶς δὲ κατακερματίζεται καὶ διαρπάζεται καὶ καταβροχθίζεται αὐτὴ ἡ λεία. Ἀπὸ τῶν ἐσόδων διὰ τῆς τελωνειακῆς ἀρπαγῆς εἰς τρόπον ὥστε ἐμπορίον καὶ βιομηχανία νὰ ρυπαίνονται ἐκεῖ μέσα λόγῳ τῆς ἀμοιβαίας συναλλαγῆς ὑπαλλήλων καὶ ιδιωτῶν, διὰ τῆς μεροληπτικῆς κατανομῆς καὶ εἰσπράξεως τῶν φόρων εἰς τρόπον ὥστε οἱ μὲν ὀλίγα νὰ πληρόνουν καὶ ἄλλοι περισσότερα καὶ ἄλλοι πάλιν παντάπασι, καὶ ὑπάλληλοι οὕτω νὰ πλουτίζουν, ἀπὸ τῶν ἐξόδων δὲ εἰς τρόπον ὥστε ἕνα δημόσιον γραφεῖον νὰ ἔχη φέρον εἰπεῖν εἰκοσι ὑπαλλήλους ἐκ τῶν ὁποίων οἱ 17 μόνον εἰς τὸ τέλος τοῦ μηνὸς νὰ παρουσιάζονται διὰ νὰ λαμβάνουν τὸν μισθὸν των.

Τὴν κατὰστασιν αὐτὴν τὴν φθοροποιὸν καὶ ἐντροπιασμένην ἐὰν ἤθελε μία Κυβέρνησις νὰ τὴν πολεμήσῃ εἰλικρινῶς, ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν τῆς ἐνάρξεώς της θὰ ἐπιτέλει θαύματα ἀποθησαυρίσεως. Ἀλλὰ τότε πῶς θὰ ἔζη αὐτὴ ἡ Κυβέρνησις εἰς χώραν εἰθισμένην οὕτω νὰ διοικῆται; Ἐπὶ τοῦ προκειμένου νομίζομεν ὅτι μεγάλη τις δύναμις μένει ἀπὸ ἐτῶν ἀδρανοῦσα παρ' ἡμῖν καὶ ἡ δύναμις αὐτὴ εἶναι ἡ Βασιλεία. Χωρὶς νὰ παραβιάσῃ τὰς λεγομένας συνταγματικὰς ἐλευθερίας ἡ δύναμις αὕτη ἐξασκοῦσα τὸ δίκαιον, τραχέως ἐπιβαλλομένη καὶ ἐν ἀκρῶ δικαιοσύνη εἰς τὰ ἐκτελεστικὰ τῶν ἐντολῶν της πρόσωπα, ἤθελε πράγματι ἀπο-

καταστήσει συνταγματικὰς ἐλευθερίας. Μίαν δύναμιν πρὸς τοῦτον τὸν σκοπὸν συγκεντρουμένην ὀνειροπολοῦμεν οἱ Ἕλλητες ὡσοὶ ἐπισημασμένον πλέον, ὅτι ὡς διοικούμεθα βαίνομεν πρὸς ἄφροντον καταστροφὴν, ὅτι θὰ καταστήσωμεν λαὸς πειθαλέος, ἐπαιτικὸς ἄνευ ὑπερηφανίας καὶ ἄνευ πρωτοβουλίας, ἐξουθενημένος καὶ τεταπεινωμένος. "Οἱ ἀπὸ ἡμεῖς εἰς ἡμέραν καὶ ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος καὶ ἀπὸ δεκάδα ἐτησίων εἰς δεκάδα ἐτησίων ἀντὶ νὰ καλλιερεῶμεν χειροτερεῶμεν, ὅτι ἡ χάρις μας κατήτησον ὡς πολιτεία καὶ ὡς κοινωνία κόλασις, ὅτι εἴμεθα ἰσχυρημένον πάσης ζωῆς ἀνέτου ὕλικῶς ἐν ἐξάρσει ἠθικῶς ὅτι ἀμοιροῦμεν παιδείας γνώσεων, φιλελευθέρων αἰσθημάτων, ὅτι δὲν ἔχομεν ἐν ἐπὶ λόγῳ ζωὴν.

Θὰ ἦτο περίεργον νὰ ἐκαλοῦμεθα νὰ διατυπώσωμεν διατὶ ζ ὦ μ ε ν οἱ σημερινοὶ Ἕλλητες. Ὁ καλλίτερος ἄνθρωπος, λέγει ὁ Νίτσι, πρέπει νὰ τραγουδᾷ. Οἱ καλλίτεροι ἄνθρωποι εἰς τὴν Ἑλλάδα κλαίουν. Τοὺς κἀμνεὶ νὰ κλαίουν τὸ περιβάλλον, νὰ παθαίνονται ἀδικίαι ἀπὸ τοὺς ἀναξίους καὶ τοὺς κακοποιούς, ἀπὸ ἐκείνους τοὺς ἀποίους ἢ προστασία τοῦ διακηκτικοῦ συστήματος θέτει ἐμπόδια εἰς τὴν πρόοδόν των καὶ τὴν ζωὴν των.

Ἄλλὰ λέγομεν καὶ ἡμεῖς ἐπιτρέπεται πλέον οἱ καλλίτεροι ἄνθρωποι νὰ κλαίουν διὰ νὰ τραγουδοῦν οἱ χειρότεροι; Ἐπιτρέπεται ὁ κ. Στέφανος Στεφάνου π. χ. νὰ προξενῇ λύπην εἰς ἓνα Βερναδάκην ἀφοῦ μὲ τὸ πλῆθος τῶν θεατρικῶν μετριότητων τὰς ὁποίας ἀντιβίβασον ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ Β. Θεάτρου ἐπροξένησεν ἄλλην θλίψιν εἰς τοὺς ἀλλήλους ἰσπίτους οἱ ὁποῖοι εἶχαν τὴν ἀφέλειαν νὰ πιστεύουν ὅτι τὸ Β. Θεᾶτρον θὰ ἔφερεν εἰς τὴν Ἑλλάδα θλίψιν ἀληθῆ θεατρικὴν ζωὴν; Ἡμεῖς δὲν φρονοῦμεν ὅτι ὁ κ. Βερναδάκης εἶναι ὁ μέγας ἀνακαινιστὴς καὶ ὁ μέγας ἀναδημιουργὸς τοῦ ἐθνικοῦ θεάτρου καὶ δὲν τὸ φρονοῦμεν πρωτίστως διότι ἡ γλώσσα τῶν ἔργων του δὲν εἶναι γλώσσα ζωῆς. Ἄλλὰ εἶναι δραματικὴ ἀξία πρώτη εἰς τὴν σειράν τῶν νεοελλήνων δραματικῶν συγγραφέων. Ἐπὶ τέλους εἶναι εἰς σεβαστὸς πρεσβύτης καὶ εἰς ἔνδοξος καθηγητὴς καὶ ἡ ὄφειλεν ὁ ἀγαθὸς ἀνὴρ νὰ τυραννηθῆ γενόμενος παίγνιον αὐτοῦ τοῦ αἵδους τῶν ποταπῶν στρεψοδικῶν;

Ἄλλ' αὐτὰ εἶναι μόνον αἱ θλίψεις τάχα αἱ ὁποῖαι συγκινοῦν καὶ τωράσσουν περισσότερον; Ἴδού μία ἐκδήλωσις ἀπείρου τραγικότητος διὰ τὴν σύγχρονον πολιτικὴν καὶ κοινωνικὴν μας κατάστασιν, ἡ θέσις τοῦ ἐλληνικοῦ τύπου. Τὴν κραυγὴν τῆς ἀπελπισίας καὶ τῆς ἀπογνώσεως ῥίπτει ὁ μέγας δημιουργὸς του καὶ ἀναμορφωτὴς ὁ ἰδιοκτῆτης τῆς «Ἀκρο-

πόλεως», μεγάλη καιθ' ἡμᾶς πάντοτε ἠθικὴ καὶ δημοσιογραφικὴ δύναμις διὰ τὴν Ἑλλάδα. Ὡς βαίνει, λέγει, ὁ ἑλληνικὸς τύπος καταστρέφεται, ζητιανεύει καὶ εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ καταστῆ ἐπικίνδυνος δύναμις διὰ τὴν χώραν. Ἐννοεῖται ὅτι πρόκειται περὶ τοῦ σοβαροῦ καὶ ἀξίου λόγου τύπου καὶ εἶναι λυπηρὸν ὅτι ἔφημερίδες ὡς ἡ «Ἀκρόπολις» ὑποφέρουν μέχρις αὐτοῦ τοῦ ἀλγεινοῦ σημείου τῆς ἀπογνώσεως.

Ταῦτα πάντα δεικνύουν ὅτι ἡ νεολληνικὴ κοινωνία νοσεῖ τὴν φουβερωτέρων νόσον, ὅτι λόγω τῆς κακοδιοικήσεως ἐν τῷ συνόλω δὲν παρουσιάζουν οὐδὲν ἀπολύτως, οὐδὲν παρήγορον φαινόμενον. Καὶ διὰ νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὸν προὑπολογισμόν ἢ μόνῃ ἐντατικότης καὶ δρᾶσις καὶ ζωὴ εἶναι ἢ χυδαία περὶ τὸν προὑπολογισμόν περὶ τοῦ πῶς νὰ καταφαγωθοῦν τὰ ἐκ τῶν μεγάλων λαϊκῶν τάξεων, τῶν ἐντελῶς ἀδῶων τῆς καταστάσεως, ἐσοδουόμενα καὶ δὴ κατὰ τὸν ἀδικώτερον τρόπον ἐσοδουόμενα. Αὐτὶ ἐνῶ ἀφ' ἐνὸς αἱ τάξεις αὗται δὲν ἔχουν προστατευτικὰ ἔναντι τῶν ὄσων πληρώνουν ἀνταλλάγματα, ἐξ ἄλλου φορολογοῦνται ἀνίσως ἐν σχέσει πρὸς τὰς πλουτοκρατικὰς τάξεις.

Ἄλλ' αὐτοῦ τοῦ εἶδους ἡ ζωὴ εἶναι θάνατος καὶ κατὰ τοῦ θανάτου ὀφείλομεν νὰ παλαίσωμεν. Εἶναι λυπηρὸν, ὅτι ἡ πάλη γίνεται ἄνευ ἐνόητος καὶ ὅτι τόσαι ἠθικαὶ δυνάμεις ἐν τῷ τόπῳ συνέχονται ἀπὸ ἕνα ἀνόητον καθ' ἡμᾶς τρόπον.

Ἄλλοτε ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος ἔλεγε νὰ τὸν ἐπισχύση ὁ λαὸς εἰς τὸ ἔργον τῆς ἀναμορφώσεως τῆς χώρας. Εὐλαβῶς παρατηροῦμεν ὅτι τοιαύτη ἐπίσχυσις δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐκδηλωθῆ κατὰ συνταγματικὸς οἰονεὶ τύπου ὡς ἡ Α. Μ. ἐννοεῖ, εἶναι δὲ καθ' ἡμᾶς πρὸ πολλοῦ ἐκδηλωμένη κατ' οὐσίαν, διότι, ἐπαναλέγομεν, ὁ ἑλληνικὸς λαὸς εἶναι ἀγρίον καὶ ὀρεῖ φύσει πρὸς τὸ ἀγαθόν, ἢ δὲ ἐπιθυμία του βεβαίως εἶναι ν' ἀπαλλαγῆ ἀπὸ τοὺς λύκους, οἱ ὅποιοι τὸν περικυκλώνουν.

Ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος θὰ ἠδύνατο νὰ ζητήσῃ ν' ἀκούσῃ ὀλίγων ἐκλεκτῶν τὴν φωνὴν ἀπηχοῦσαν τὰ ἔργα τὰ ὁποῖα ἐπιτάσσει ἢ ἀγαθὴ συνείδησις. Ἡ δὲ φωνὴ αὕτη ἄς εἶνε βεβαία ἢ Α. Μ. ἀντηχεῖ σήμερον μὲ ὄλην τὴν ἐπισημότητα τῶν ἐκλεκτῶν, οἱ ὅποιοι ταλαιπωροῦνται εἰς ὅλας τὰς ἐκδηλώσεις τῆς ἐθνικῆς ζωῆς.

Εἰς τὸ μεταξὺ ἀνάσσει καὶ πάλιν ὁ συνήθης προὑπολογισμὸς μὲ περιοσότερα ἑλλείμματα.

Γ. Βῶκος.

